

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 229 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806
15 .november 2002

Bilag	Journalnummer	Kontor
1	400.C.2-0	EU-sekr.

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets grundnotat om forslag til rådsafgørelse om styrkelse af samarbejdet mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union vedrørende afgørelse om rettig-hedsfrakendelser.

P. B. M.

Udenrigsminister Per Stig Møller
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K.

Dato: 14 NOV. 2002
Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2002-1660/5-0045
Dok.: AJA20383

17/11-02
JM0307

Kære udenrigsminister.

Vedlagt sender jeg et forslag til rådsafgørelse om styrkelse af samarbejdet mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union vedrørende afgørelser om rettighedsfrakendelser tillige med et grundnotat om forslaget, idet jeg skal anmode om, at materialet oversendes til Folketingets Europaudvalg.

Det bemærkes, at materialet ligeledes vil blive oversendt til Folketingets Retsudvalg.

Med venlig hilsen

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 5. november 2002
Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2002-1660/5-0045
Dok.: AJA20364

GRUNDNOTAT

om

forslag til rådsafgørelse om styrkelse af samarbejdet mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union vedrørende afgørelser om rettighedsfrakendelser

1. Baggrund.

På sit møde i december måned 1998 godkendte Det Europæiske Råd en handlingsplan udarbejdet af Rådet og Kommissionen med henblik på gennemførelse af Amsterdam-traktatens bestemmelser om et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Et af formålene med planen er, at der gennem fælles handling inden for det politimæssige og strafferetlige samarbejde skal iværksættes en intensiveret indsats for bl.a. at forebygge og bekæmpe organiseret kriminalitet, navnlig terrorisme, menneskehandel, overgreb mod børn, ulovlig våbenhandel, korruption samt svig.

Målet skal bl.a. nås gennem et tættere samarbejde mellem medlemslandenes politimyndigheder og de retlige myndigheder. Det fremgår af handlingsplanen, at der inden to år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden bør iværksættes en proces med henblik på at forenkle procedureerne for gensidig anerkendelse af kendelser og domme i straffesager.

I forbindelse med Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. - 16. oktober 1999 blev rammerne for det fremtidige arbejde med henblik på gensidig anerkendelse af kendelser og domme i straffesager fastlagt, jf. konklusionernes pkt. 33 og 37, der har følgende indhold:

”33. En øget gensidig anerkendelse af retsafgørelser og domme vil sammen med den nødvendige indbyrdes tilnærmelse af lovgivningen kunne lette samarbejdet mellem

myndighederne og fremme den retlige beskyttelse af den enkeltes rettigheder. Det Europæiske Råd støtter derfor princippet om gensidig anerkendelse, der efter dets mening bør være hjørnестenen i det retlige samarbejde inden for EU på både det civilretlige og det strafferetlige område. Princippet bør gælde for såvel domme som andre afgørelser truffet af retlige myndigheder.”

”37. Det Europæiske Råd anmoder Rådet og Kommissionen om inden december 2000 at vedtage et program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse. I forbindelse med dette program bør der også sættes et arbejde i gang med hensyn til et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument og de aspekter af retsplejen, som det skønnes nødvendigt at vedtage fælles minimumsstandarder for, således at princippet om gensidig anerkendelse lettere kan gennemføres under overholdelse af medlemsstaternes grundlæggende retsprincipper.”

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 29. marts 2002 vedtog Rådet strategien ”Forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet: En EU-strategi for begyndelsen af det nye årtusind”, hvis formål er at følge op på 1997-handlingsplanen samt konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere. Strategiens henstilling 2 har følgende ordlyd:

”Medlemsstaterne og Europa-Kommissionen bør sørge for, at en bydende i et offentligt udbud, der har begået lovovertrædelser i forbindelse med organiseret kriminalitet, i henhold til gældende lovgivning kan udelukkes fra at deltage i udbud, der foretages af medlemsstaterne og Fællesskabet. Det skal i denne forbindelse undersøges, hvorvidt og på hvilke betingelser personer, som på det tidspunkt er genstand for efterforskning eller retsforfølgning for involvering i organiseret kriminalitet, ligeledes kan udelukkes.[...]”

Rådet vedtog den 29. november 2000 i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere et program for foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager. Pkt. 3.4. i programmet har følgende ordlyd:

”Mål: Gradvis udvidelse af håndhævelsen af sanktioner i form af fortabelse af rettigheder til hele EU's område: for at være effektive inden for rammerne af det europæiske retlige område er det nemlig nødvendigt, at visse sanktioner anerkendes og håndhæves i hele EU. Der bør ligeledes tages hensyn til henstilling nr. 7 i handlingsplanen fra 1997 til bekæmpelse af organiseret kriminalitet, hvori medlemsstaterne opfordres til at udelukke personer, der har begået lovovertrædelser i forbindelse med organiseret kriminalitet, fra at deltage i udbud, der foretages af med-

lemsstaterne og Fællesskabet, og fra at modtage støtte eller offentlige licenser, og til henstilling nr. 2 i EU-strategien for begyndelsen af det nye årtusind, der har samme formål.

Foranstaltning nr. 20: Udarbejde en oversigt over rettighedsfortabelser, forbud og forskellige former for inhabilitet, der er fælles for alle medlemsstaterne, og som fysiske og juridiske personer pålægges ved domfældelsen eller som følge heraf.”

Det følger af artikel 22 i den Europæiske konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager (1959-konventionen), at de kontraherende parter skal underrette enhver anden part om alle straffedomme og påfølgende foranstaltninger, der vedrører sidstnævnte parts statsborgere, og som indføres i strafferegisteret.

På denne baggrund har det danske formandskab fremsat et forslag til rådsafgørelse om styrkelse af samarbejdet mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union vedrørende afgørelser om rettighedsfrakendelser.

Forslaget, der er fremsat med hjemmel i TEU artikel 31, litra a) og artikel 34, stk. 2, litra c), er offentliggjort i EF-tidende den 19. september 2002, nr. C 223, side 19.

2. Indhold.

2.1. Anvendelsesområde.

Forslaget vedrører rettighedsfrakendelser, der er pålagt fysiske personer ved dom eller som led i en dom for et strafbart forhold, og som indskrænker den dømtes adgang til at udøve erhverv, bortset fra førerretsfrakendelser.

2.2. Oprettelse af kontaktpunkter.

Hver medlemsstat skal ifølge forslaget oprette eller udpege et nationalt kontaktpunkt for oplysninger om rettighedsfrakendelse. Kontaktpunktet har til opgave at indhente og videregive oplysninger om rettighedsfrakendelser i overensstemmelse med relevante internationale aftaler og national ret. Det pålægges hver medlemsstat at drage omsorg for, at det nationale kontaktpunkt er i stand til at udføre sine opgaver på en effektiv og hurtig måde.

2.3. Indhentelse af oplysninger vedrørende rettighedsfrakendelser.

For at muliggøre indhentelse af oplysninger vedrørende rettighedsfrakendelser skal de nationale kontaktpunkter ifølge forslaget have adgang til nationale strafferegistre, herunder oplysninger

om rettighedsfrakendelser, i overensstemmelse med gældende nationale og internationale regler på området.

Forslaget indebærer, at det nationale kontaktpunkt på anmodning af et kontaktpunkt i en anden medlemsstat skal oplyse, hvorvidt en person er genstand for en rettighedsfrakendelse i den anmodede medlemsstat.

Videregivelsen af oplysninger sker i overensstemmelse med relevante internationale aftaler og national ret. Medlemsstaterne kan gøre videregivelse af oplysningerne afhængig af, at den person, som oplysningerne vedrører, har givet samtykke til videregivelsen. Dette gælder dog ikke, når en anmodning er fremsat som led i en strafferetlig forfølgning.

Endvidere kan medlemsstaterne anmode om nærmere oplysninger om rettighedsfrakendelsens karakter og varighed. En anmodning om disse oplysninger skal fremsættes i overensstemmelse med de relevante internationale aftaler som f.eks. 1959-konventionen og konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union.

2.4. Underretning om rettighedsfrakendelser.

For så vidt angår underretning om rettighedsfrakendelser lægger forslaget op til, at en medlemsstat skal underrette enhver anden medlemsstat om rettighedsfrakendelser, som vedrører sidstnævnte medlemsstats statsborgere.

Denne forpligtelse, der allerede følger af 1959-konventionen, suppleres af en yderligere forpligtelse til ligeledes at foretage underretning om rettighedsfrakendelser vedrørende personer, der er bosiddende i eller udøver erhverv i en anden medlemsstat.

Videregivelsen af oplysningerne sker i overensstemmelse med relevante internationale aftaler og national ret.

2.5. Nærmere regler for kontaktpunkternes virke.

Ifølge forslaget skal det nationale kontaktpunkt underrette medlemsstatens kompetente myndigheder om afgørelser vedrørende rettighedsfrakendelser, som kontaktpunktet i medfør af rådsafgørelsen har indhentet oplysning eller modtaget underretning om.

2.6. Evaluering og gennemførelse.

Forslaget lægger op til, at Rådet senest to år efter vedtagelsen af afgørelsen foretager en evaluering af dens gennemførelse.

Afgørelsen træder i kraft i forbindelse med offentliggørelsen.

3. Dansk ret.

I medfør af § 32, stk. 5, og § 72 i lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger er der ved bekendtgørelse nr. 218 af 27. marts 2001 om behandling af personoplysninger i Det Centrale Kriminalregister (Kriminalregisteret) fastsat regler for, hvilke oplysninger der registreres i Kriminalregisteret, samt nærmere regler for den dataansvarlige myndigheds videregivelse af disse oplysninger til andre myndigheder.

Rigspolitichefen er dataansvarlig myndighed for Kriminalregistret, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2. Det følger af den nævnte bekendtgørelses § 3, stk. 1, jf. stk. 2, at de i bekendtgørelsens bilag 1 nævnte oplysningstyper optages i Kriminalregisterets afgørelsesdel. Til disse oplysningstyper hører ifølge bilagets pkt. 1 og 2 domme, som omfatter overtrædelse af straffeloven, samt domme for overtrædelse af anden lovgivning, hvorved der frakendes rettigheder.

Det følger endvidere af bekendtgørelsens § 21, stk. 1, nr. 10, at Rigspolitichefen efter begæring kan udstede fuldstændige udskrifter af Kriminalregisteret til udenlandsk politi, anklagemyndighed og domstole i de nordiske lande eller i lande, der er medlemmer af Europarådet, til brug for offentlige straffesager i udlandet. Det bemærkes i den forbindelse, at alle EU-landene ligeledes er medlemmer af Europarådet.

Oplysninger fra Kriminalregisterets afgørelsesdel kan i øvrigt videregives til offentlige myndigheder, når den, som oplysningerne angår, har givet samtykke hertil, jf. bekendtgørelsens § 20, stk. 1.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Det må lægges til grund, at § 21, stk. 1, nr. 10 i bekendtgørelsen om behandling af personoplysninger i Kriminalregisteret, indeholder hjemmel til i forhold til EU-lande både at videregive oplysninger om, hvorvidt en person har været genstand for en rettighedsfrakendelse i Danmark, og til at videregive oplysninger om selve rettighedsfrakendelsen i form af en udskrift fra Kriminalregistret, når videregivelsen i øvrigt sker til brug for en offentlig straffesag i den pågældende medlemsstat som forudsat i forslaget.

Endvidere indeholder bekendtgørelsens § 20, stk. 1, som nævnt hjemmel til at videregive oplysninger til offentlige myndigheder, når den pågældende har givet sit samtykke.

På denne baggrund antages forslaget til rådsafgørelse ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Forslaget har endvidere ikke statsfinansielle konsekvenser, idet Danmark agter at udpege Rigspolitichefen som nationalt kontaktpunkt. Rigspolitichefen er allerede udpeget som kompetent myndighed i forhold til videregivelse af oplysninger fra Kriminalregistret og modtagelse af oplysninger om udenlandske strafferetlige afgørelser.

5. Høring.

Forslaget har været drøftet på møder i Justitsministeriets styregruppe vedrørende det danske EU-formandskab med deltagelse af blandt andet Rigspolitichefen, Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet.

Forslaget er sendt i høring hos Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for Retten i Århus, Præsidenten for Retten i Odense, Præsidenten for Retten i Roskilde, Politidirektøren i København, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politifuldmægtigforeningen, Politiforbundet i Danmark, Landsklubben HK Politi, Advokatrådet, Amnesty International samt Det Danske Center for Menneskerettigheder.

II

(Forberedende retsakter i henhold til afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union)

Initiativ fra Kongeriget Danmark med henblik på vedtagelse af Rådets afgørelse om styrkelse af samarbejdet mellem medlemsstaterne i Den Europæiske Union vedrørende afgørelser om rettighedsfrakendelse

(2002/C 223/08)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 31, litra a), og artikel 34, stk. 2, litra c),

under henvisning til initiativ fra Kongeriget Danmark,

under henvisning til Europa-Parlamentets udtalelse, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det fremgår af konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 15. og 16. oktober 1999 i Tammerfors, at Det Europæiske Råd støtter princippet om gensidig anerkendelse, der efter dets mening bør være hjørnестenen i det retlige samarbejde inden for EU på både det civilretlige og det strafferetlige område. Princippet bør efter Det Europæiske Råds opfattelse gælde for såvel domme som andre afgørelser truffet af retlige myndigheder. Herudover fastslås det i punkt 33 i konklusionerne, at en øget gensidig anerkendelse af retsafgørelser og domme sammen med den nødvendige indbyrdes tilnærmelse af lovgivningen vil kunne lette samarbejdet mellem myndighederne og fremme den retlige beskyttelse af den enkeltes rettigheder.
- (2) Rådet vedtog den 29. marts 2000 en handlingsplan vedrørende forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet: »En EU-strategi for begyndelsen af det nye årtusind«⁽¹⁾. Det følger af henstilling 2 i handlingsplanen, at medlemsstaterne og Kommissionen bør sørge for, at en bydende i et offentligt udbud, der har begået lovovertrædelser i forbindelse med organiseret kriminalitet, i henhold til gældende lovgivning kan udelukkes fra at deltage i udbud, der foretages af medlemsstaterne og Fællesskabet.
- (3) Rådet vedtog den 29. november 2000 et program for foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager⁽²⁾. Af programmets punkt 3.4 om fortabelse af rettigheder og andre sanktioner fremgår, at det med henblik på at sikre effektivitet inden for Den Europæiske Unions område er nødvendigt, at visse sanktioner anerkendes og håndhæves i hele EU.
- (4) Der eksisterer en række konventioner, der tager sigte på gensidig anerkendelse af straffedomme, herunder den euro-

pæiske konvention af 28. maj 1970 om straffedømmes internationale retsvirkning, konventionen mellem De Europæiske Fællesskabers medlemsstater om gennemførelse af udenlandske afgørelser på det strafferetlige område af 13. november 1991, der blev vedtaget inden for rammerne af det europæiske politiske samarbejde, og Den Europæiske Unions konvention af 17. juni 1998 om afgørelser om frakendelse af førerretten⁽³⁾.

- (5) Det følger af den europæiske konvention af 20. april 1959 om gensidig retshjælp i straffesager, at de kontraherende parter skal underrette enhver anden part om alle straffedomme og påfølgende foranstaltninger, der vedrører sidstnævnte parts statsborgere, og som indføres i strafferegisteret.
- (6) Det er nødvendigt, at medlemsstaterne bl.a. i lyset af gennemførelsen af princippet om fri bevægelighed for personer i Den Europæiske Union i højere grad udveksler oplysninger om domme afsagt i medlemsstaterne, herunder om rettighedsfrakendelse, der er pålagt ved dom eller som led i en dom for strafbart forhold.
- (7) Der er endvidere behov for på længere sigt at muliggøre anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse i forhold til rettighedsfrakendelse, der er pålagt ved dom eller som led i en dom for et strafbart forhold.
- (8) En anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om rettighedsfrakendelse forudsætter dog — som anført i programmet for foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager, 3.4. — at der udarbejdes en oversigt over, hvilke rettighedsfrakendelser der er fælles for alle medlemsstaterne, og som fysiske og juridiske personer pålægges ved domfældelsen eller som følge heraf.
- (9) Det er imidlertid væsentligt, at medlemsstaterne allerede på nuværende tidspunkt gives mulighed for at videregive oplysninger om rettighedsfrakendelse, der er pålagt fysiske personer ved dom eller som led i en dom for et strafbart forhold, og som indskrænker den dømtes adgang til at udøve erhverv, således at medlemsstaterne får mulighed for at udstrække sådanne afgørelser til deres eget territorium i overensstemmelse med medlemsstaternes nationale ret —

⁽¹⁾ EFT C 124 af 3.5.2000, s. 1.

⁽²⁾ EFT C 12 af 15.1.2001, s. 10.

⁽³⁾ EFT C 211 af 23.7.1999, s. 1.

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 4

Artikel 1

Afgørelsens anvendelsesområde

Denne afgørelse finder anvendelse på rettighedsfrakendelser, der er pålagt fysiske personer ved dom eller som led i dom for strafbart forhold, og som indskrænker den dømtes adgang til at udøve erhverv, bortset fra førerretsfrakendelser.

Artikel 2

Oprettelse af et nationalt kontaktpunkt for oplysninger om rettighedsfrakendelser

1. Hver medlemsstat opretter eller udpeger et centralt nationalt kontaktpunkt for oplysninger om rettighedsfrakendelse.

2. Det nationale kontaktpunkt har til opgave i overensstemmelse med relevante internationale aftaler og national ret at indhente og videregive oplysninger om rettighedsfrakendelse.

3. Hver medlemsstat underretter Generalsekretariatet for Rådet om sit nationale kontaktpunkt for oplysninger om rettighedsfrakendelse samt senere ændringer i medfør af denne afgørelse. Generalsekretariatet for Rådet sikrer, at medlemsstaternes underretning om de nationale kontaktpunkter videregives til medlemsstaterne og Kommissionen.

4. Hver medlemsstat drager omsorg for, at det nationale kontaktpunkt er i stand til at udføre sine opgaver på en effektiv og hurtig måde.

Artikel 3

Indhentelse af oplysninger om afgørelser om rettighedsfrakendelse

1. De nationale kontaktpunkter har i overensstemmelse med de gældende nationale og internationale regler på området adgang til nationale strafferegistre, herunder adgang til oplysninger om rettighedsfrakendelse.

2. De nationale kontaktpunkter skal på anmodning af et kontaktpunkt i en anden medlemsstat oplyse, hvorvidt en person er genstand for en rettighedsfrakendelse.

3. Videregivelse af de i stk. 2 nævnte oplysninger sker i overensstemmelse med relevante internationale aftaler og national ret. Når en anmodning om de i stk. 2, nævnte oplysninger ikke er fremsat som led i en strafferetlig forfølgning, kan medlemsstaterne gøre videregivelse af de pågældende oplysninger afhængig af, at den person, som oplysningerne vedrører, har givet samtykke til videregivelsen.

4. Såfremt nærmere oplysninger om rettighedsfrakendelsens karakter og varighed ønskes, skal den anmodende medlemsstat fremsende en anmodning herom i overensstemmelse med relevante internationale aftaler.

Underretning om rettighedsfrakendelse

1. Medlemsstaterne er forpligtede til at underrette enhver anden medlemsstat om rettighedsfrakendelser, som vedrører sidstnævnte medlemsstats statsborgere.

2. Den i stk. 1 omtalte underretning skal tillige ske til en anden medlemsstat, når den medlemsstat, hvori afgørelsen om rettighedsfrakendelse er truffet, har kendskab til, at afgørelsen vedrører en person, som

a) har fast bopæl i denne anden medlemsstat, eller

b) driver virksomhed i denne anden medlemsstat.

3. Den i stk. 1 og 2 nævnte videregivelse af oplysninger sker i henhold til national ret og internationale aftaler.

Artikel 5

Underretning af kompetente nationale myndigheder om rettighedsfrakendelse

Det nationale kontaktpunkt underretter de kompetente nationale myndigheder om afgørelser om rettighedsfrakendelse, som kontaktpunktet har modtaget oplysning om i medfør af artikel 3 eller 4; med henblik på gennemførelse af afgørelsen i overensstemmelse med national ret.

Artikel 6

Sprog

Kommunikationen mellem de forskellige nationale kontaktpunkter finder sted på deres respektive sprog med en kopi på de berørte medlemsstaters fælles arbejdsprog, medmindre der er truffet anden aftale herom mellem de berørte medlemsstater.

Artikel 7

Evaluerings

Rådet foretager en evaluering af gennemførelsen af denne afgørelse senest to år efter dens vedtagelse.

Artikel 8

Ikrafttræden

Denne afgørelse træder i kraft på dagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Udfærdiget i ...

På Rådets vegne

...

Formand